

INFORMACJA O BADANIU TOMOGRAFIA KOMPUTEROWA

TOMOGRAFIA KOMPUTEROWA (TK) to jedno z najważniejszych badań obrazowych - szybkie, dokładne i wszechstronne. Jest metodą obrazowania z użyciem promieniowania jonizującego pozwalającą na uzyskanie obrazów tomograficznych (przekrojów) badanego obiektu. Badanie wykonuje elektroradiolog pod nadzorem lekarza radiologa. Badanie trwa od kilku do kilkunastu minut. Badanie może być wykonane bez lub z podaniem środka kontrastowego. Celem badania jest diagnostyka szerokiego zakresu chorób, ocena urazów i stanów nagłych, ocena narządów wewnętrznych oraz planowanie i monitorowanie leczenia.

Przed badaniem

1. Do badania TK z podaniem środka kontrastowego niezbędne jest wcześniejsze oznaczenie w badaniach z krwi:
 - poziomu **kreatyniny i eGFR**
 - poziomu **TSH** - tylko w sytuacji jeżeli osoba badana choruje na tarczycę
2. Wyniki badań z krwi **są ważne przez 3 miesiące**. Wyniki badań prosimy mieć przy sobie w dniu badania.
3. Zaleca się by pacjent w dniu badania ubrany był w odzież niezawierającą metalowych ozdób, guzików i zamków w badanym obszarze ciała.
4. Nie ma konieczności, aby pacjent był na czczo przed badaniem (wyjątek: badania jamy brzusznej i miednicy z podaniem środka kontrastowego).
- 5. W dniu badania należy przyjąć leki codziennie stosowane.**
6. Pacjent bezpośrednio przed badaniem powinien usunąć metalowe elementy z ciała, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów, które będą obrazowane (m. in. kolczyki, łańcuszki, bransoletki, biustonosz, zegarek)

Dodatkowe przygotowanie do badania jamy brzusznej i miednicy z podaniem środka kontrastowego

1. Na badanie TK jamy brzusznej i miednicy z podaniem środka kontrastowego należy zgłosić się na czczo lub 5 godzin po posiłku
2. Do badania jamy brzusznej i miednicy pacjent zgłasza się **1,5 godziny przed badaniem** i przynosi ze sobą **1,5L wody mineralnej niegazowanej**

U kobiet w okresie rozrodczym zalecane jest wykonywanie badań radiologicznych w pierwszej fazie cyklu miesięczkowego, bezpośrednio po miesiączce. W razie wątpliwości pacjentka powinna wykonać test ciążowy.

Pacjent powinien dostarczyć dokumentację wcześniej wykonanych badań obrazowych i karty informacyjne ze szpitala.

Przebieg badania

W czasie badania pacjent leży na specjalnym stole, który przesuwa się w trakcie skanowania do środka aparatu TK. Elektroradiolog wykonujący badanie dobiera odpowiednie warunki i zakres skanowanego obszaru. System komputerowy generuje obrazy przekrojów ciała pacjenta. Pacjent powinien leżeć nieruchomo, aby uzyskać jak najlepszą jakość obrazu do oceny przez lekarza radiologa. Pomiędzy pacjentem a elektroradiologiem zapewniona jest stała komunikacja (wzrokowa i słuchowa). W niektórych badaniach pacjent może być proszony o wstrzymanie oddechu na kilkanaście sekund.

W większości badań tomografii komputerowej konieczne jest podanie środka kontrastowego. Zazwyczaj jest on podawany dożylnie. Badania jamy brzusznej i miednicy mogą wymagać podania środka kontrastowego także doustnie (przed badaniem pacjent wypija określoną ilość kontrastu rozpuszczonego w wodzie) lub doodbytniczo (podczas badania).

Środki kontrastowe są powszechnie stosowanymi i na ogół bezpiecznymi produktami leczniczymi. U większości pacjentów ich podanie nie powoduje żadnych działań niepożądanych lub wywołuje jedynie łagodne, przemijające objawy (np. uczucie ciepła, metaliczny smak w ustach). Jak w przypadku każdego leku, po podaniu środka kontrastowego mogą jednak wystąpić działania niepożądane. Zazwyczaj mają one łagodny charakter i ustępują samoistnie. Rzadko obserwuje się reakcje o cięższym przebiegu, a bardzo rzadko mogą one stanowić zagrożenie życia. Należy pamiętać, że to **lekarz radiolog decyduje o podaniu środka kontrastującego niezależnie od treści skierowania wystawionego przez klinicystę**.

Badanie może być przerwane w każdej chwili z powodu wystąpienia u badanego objawów niepożądanych i konieczności wdrożenia postępowania medycznego lub z przyczyn technicznych - np. awaria aparatu

Pacjent podczas badania jest pod opieką lekarza, elektroradiologa oraz pielęgniarki.

Przeciwwskazania do podania środka kontrastowego

- nadczynność **tarczycy**
- upośledzenie funkcji **nerek**,
- udokumentowana wcześniej **reakcja alergiczna** na środek cieniujący (środek kontrastujący, kontrast).
- **ciąża**

Po badaniu

Pacjent po badaniu z podaniem środka kontrastowego pozostaje przez 30 minut na korytarzu w celu obserwacji. Przez dwa dni po badaniu zaleca się by pić zwiększoną ilość płynów w celu wypłukania kontrastu z organizmu.